

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและปัญหาของการวิจัย

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาประเทศให้มุ่งสู่ยุทธศาสตร์และนโยบาย คงหนีไม่พ้น การเริ่มต้นแก้ไขปัญหาจากประชากรในประเทศ ซึ่งการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ชีวิต ของประชากรผ่านการศึกษามีสามารถช่วยลดปัญหาต่าง ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นอยู่ของ ประชากร (ธีรวิทย์ บุญโสภณ, 2556) ทั้งนี้ในประเทศไทยได้กำหนดรูปแบบของการประเมินคุณภาพ ของประชากร ด้วยการทดสอบโดยใช้ข้อสอบกลาง “O - net และ I - net” และข้อสอบอื่น ๆ ที่ใช้ เป็นเกณฑ์ ในการกำหนดอนาคตของนักเรียนที่ใช้สำหรับการเข้ารับการศึกษาระดับ มหาวิทยาลัย (สุวิมล ว่องวานิช และคณะ, 2546) ทำให้รัฐบาลได้กำหนดกรอบนโยบายในด้าน การศึกษา เนื่องด้วยความสำคัญของการพัฒนาด้านการศึกษาและได้กำหนดให้มีนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องการพัฒนาทางการศึกษาว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 1 ด้วยความ มุ่งหมายและหลักการมาตรา 6 การจัดการการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มี จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 7 ว่าด้วย ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษาในมาตรา 52 ได้ส่งเสริมให้มีกระบวนการผลิตการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้ สถาบันทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมี ความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และ การพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้อง กับในบทบัญญัติของศาสนาอิสลามได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาซึ่งได้ระบุว่า เป็นสิ่งที่จำเป็น สำหรับทุกคนไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิง “طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَىٰ كُلِّ مُسْلِمٍ” ความว่า : การแสวงหาวิชา ความรู้นั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน

ด้วยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนประชากรมากที่นับถือศาสนา อิสลามจึงทำให้ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจำนวน มากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศ โดยบทบาทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่มีอิทธิพลต่อชุมชนทำให้ เยาวชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนร้อยละ 70 ซึ่งเป็นค่าร้อยละที่มากกว่า 50% ของประชากรมุสลิมในพื้นที่แต่นักเรียนกลับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่ทางรัฐบาล

ได้กำหนดไว้ สืบเนื่องจากผลกระทบของปัญหาหลาย ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นปัญหา ด้านความไม่สงบ ปัญหาด้านผู้บริหาร ปัญหาด้านครูผู้สอน

จากปัญหาข้างต้น ทำให้โรงเรียนไม่สามารถสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่นให้เห็นถึงข้อ แตกต่างระหว่างโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาและโรงเรียนรัฐบาล ถึงแม้ว่ารูปแบบการจัดการศึกษา ควบคู่ระหว่างสามัญ - ศาสนา บางโรงเรียนได้สร้างรูปแบบบูรณาการผ่านการจัดตารางเรียนวิชา สามัญร่วมกับตารางเรียนวิชาศาสนา และบางโรงเรียนเอกชนยังคงแยกตารางเรียนช่วงเช้าเป็นการ เรียนศาสนา และช่วงบ่ายเป็นการเรียนสามัญ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวเป็นการสร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่นผลผลิตจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา แต่ก็ยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างให้เห็นได้ชัดเจน

โดยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้นต้องยอมรับว่า ผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาพบว่าคุณภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่สามารถ สร้างความทัดเทียมกับการจัดการศึกษาในส่วนใหญ่ของประเทศได้ และโดยภาพรวมการจัดการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาาร่วมกันในหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องหลักสูตร และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (อมรวิรัช นาคทรทรัพย์ และคณะ, 2550)

หากมองในแง่การประสบความสำเร็จในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่วางไว้ ตามข้อมูลสำนักงานรับรองประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปี 2550 พบว่าจำนวนนักเรียนที่ไม่สามารถอ่านและเขียนได้คิดเป็นร้อยละ 30.82 ของจำนวนนักเรียน ระดับชั้น ม.3 และ ม.6 ซึ่งเป็นจำนวนที่สามารถชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนและการไม่ประสบความสำเร็จของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอย่างเห็นได้ชัดในด้านการบริหารโรงเรียน ว่าการบริหารโรงเรียนดังกล่าวนี้ โดยส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่ขาดประสบการณ์และความรู้ทฤษฎีโดยตรงทางด้านบริหาร จึงไม่สามารถ เข้าใจถึงหลักการบริหารอย่างแท้จริง การแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามเพื่อสร้างความเท่าเทียมในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับโรงเรียนเอกชนทั่วไปนั้นเป็น สิ่งที่ยากหากยังคงซึ่งระบบและการดำเนินการในรูปแบบเดิม ที่สำคัญในการบริหารโรงเรียนยังขาด องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารคือ การประเมิน ซึ่งการประเมินสามารถช่วยในการติดตามแก้ไข ปัญหาสาเหตุต่าง ๆ ที่โรงเรียน ไม่สามารถประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้ วิธีการพัฒนาเพ ในการแก้ปัญหาคือการยอมรับจุดอ่อนของการบริหาร เพื่อให้ได้ซึ่งการค้นคว้าวิปฏิบัติในรูปแบบใหม่ สำหรับแก้ไขจุดอ่อนที่เกิดขึ้นในการบริหาร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557)

เพื่อให้เห็นอัตลักษณ์และแสดงความโดดเด่นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา แต่ก็ยังไม่สามารถก้าวสู่วิสัยทัศน์ที่โรงเรียนได้วางไว้ โรงเรียนเอกชนหลาย ๆ แห่งได้พยายามสร้างนักเรียนให้ เห็นคุณค่า ความจำเป็นและความสำคัญของภาษาอาหรับ การยกระดับทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม คงหนีไม่พ้นการสร้างความเป็นเลิศทางด้าน ศาสนาเป็นหนึ่งในเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของแต่ละโรงเรียนการพัฒนาความเป็นเลิศทาง ด้านศาสนา

จึงหนีไม่พ้นการพัฒนาความสามารถของนักเรียนต่อภาษาอาหรับโดยมีหลักฐานที่ชี้ถึงความสำคัญของภาษาอาหรับตั้งในอัลกุรอานได้บัญญัติไว้

قال الله تعالى : إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (يوسف 2)

ความว่า : แท้จริงพวกเราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาเป็นภาษาอาหรับเพื่อพวกเขาจะใช้ปัญญาคิด

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (193) عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ (194) بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ (195)

(الشعراء 193-195)

ความว่า : อีรูหฺผู้ซื่อสัตย์ ได้นำมันลงมา (193) ยังหัวใจของเจ้าเพื่อเจ้าจักได้เป็นผู้ตักเตือนคนหนึ่ง (194) เป็นภาษาอาหรับอันชัดแจ้ง (195)

قال تعالى : وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا (الرعد 37)

ความว่า : และในทำนองนั้น เราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาไว้เป็นข้อชี้ขาดที่เป็นภาษาอาหรับ

ส่วนในอัลฮาดิษท่านนบีมุฮัมมัดได้ให้กล่าวว่า

" أحب اللغة العربية لثلاث : لأنني عربي ، والقرآن عربي ، وكلام أهل الجنة عربي "

ความว่า : 3 สาเหตุที่ท่านนบีรักในภาษาอาหรับ (เพราะฉันคือคนอาหรับ, เพราะอัลกุรอานประทานลงมาด้วยภาษาอาหรับ และ ภาษาที่ใช้ในสวรรค์คือภาษาอาหรับ)

وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم : تعلموا العربية في القرآن كما تعلمون حفظه

ท่านนบีมุฮัมมัด ได้กล่าวว่า : จงรำเรียนภาษาอาหรับในอัลกุรอานดังที่เจ้าได้รำเรียนการท่องจำ

นักเรียนที่มีความประสงค์ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งในต่างประเทศ เช่น ประเทศอียิปต์ ซูดาน และจอร์แดน และในประเทศ โดยปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งหลักสูตรหรือวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาที่นักเรียนได้ศึกษาแล้วในระดับมัธยม แต่ด้วยหลาย ๆ ปัจจัยนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ความรู้ที่ตนเองมี ความรู้ที่ตนเองได้รับในระดับมัธยม นำไปประยุกต์ใช้ต่อยอดในระดับอุดมศึกษาสามารถเห็นความแตกต่างได้ชัดเจนระหว่างนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย, อินโดนีเซีย ที่มีบริบทที่คล้ายคลึงกับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านศาสนา วัฒนธรรม และภาษา โดยหลักในความเป็นจริงนักเรียนที่จบการศึกษาสมควรได้รับจากหลักสูตรการเรียนการสอนในหลาย ๆ ด้าน เพราะตามหลักสูตรการเรียนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาได้แยกวิชาภาษาอาหรับออกเป็น 6 วิชา โดยได้จำแนกตามลักษณะเด่นของรายวิชานั้น ๆ ซึ่งหลักสูตรส่วนใหญ่ได้นำเข้าโดยตรงจากต่างประเทศและนำมาใช้ในประเทศไทย โดยไม่ได้คำนึงถึงบริบทที่ต่างกัน ในขณะที่หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย อังกฤษ และภาษามลายู ไม่ได้จำแนกประเภทจึงทำให้

มองเห็นความแตกต่างทางหลักสูตรได้ชัดเจน หลักสูตรการเรียนภาษาอาหรับจึงประสบปัญหาการที่มีเนื้อหาและบทเรียนซ้ำกับรายวิชาอื่น บางครั้งหลักสูตรได้กำหนดวิชาที่สูงเกินไปสำหรับเด็กและผู้สอน ทั้งที่จริงแล้วหลังจากนักเรียนจบการศึกษาหรือได้รับการเรียนการสอนจากหลักสูตรภาษาอาหรับแล้ว ได้รับทักษะในการพูดคุยสนทนาภาษาอาหรับ และการเข้าใจในหลักไวยากรณ์เบื้องต้น เพื่อที่จะนำไปต่อยอดและศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (อับดุลรอเซาะ หะมีแย, ผู้ให้สัมภาษณ์, พฤศจิกายน 2560)

จากการศึกษาพบวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านการให้โอกาสในการเสนอหรือแสดงความคิดเห็น เป็นการมอบความเป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานตามทฤษฎีของมาสโลว์ที่สามารถส่งผลให้เปลี่ยนบรรยากาศการทำงาน (Maslow, 1970) แต่การเพิ่มแรงกระตุ้นด้วยหลักการและวิธีการโดยใช้ทฤษฎีทั่วไปมีสถานะที่เพิ่มเฉพาะในการทำงาน แต่ไม่สามารถเพิ่มความรับผิดชอบในหน้าที่ได้เท่ากับการใช้หลักอิสลามในการเพิ่มแรงจูงใจ ซึ่งสามารถเพิ่มความรู้สึกถึงความรับผิดชอบต่องานหรืออาจเปลี่ยนจากการทำงานเป็นหน้าที่ที่ควรทำ และยังสามารถดึงศักยภาพความเป็นครูออกมาได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่สามารถสร้างมิติในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้

ด้านการสร้างมิติใหม่ในการบริหารโดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารเพื่อให้มีวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์เดียวกัน และมีการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันหน้าที่ของครูถูกกำหนดให้เป็นเพียงผู้รับคำสั่งจากผู้บริหารเพื่อนำไปปฏิบัติ ไม่สามารถมีข้อโต้แย้งหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับคำสั่งได้ (ปฤณพร บุญรังสี, 2561) ปัญหาด้านความสม่ำเสมอในการทำงาน การเพิ่มรูปแบบการเรียนรู้สามารถแก้ไขปัญหการไม่มีความต่อเนื่องในการเรียนการสอน การติดตามการดำเนินการ บางครั้งทำให้การทำงานของครูผู้สอน หักโหมหรือมากเกินไปในบางวันจนในบางครั้งจำเป็นต้องมาทำงานในวันหยุดราชการ และในบางวันครูผู้สอนแทบไม่ได้รับหน้าที่มอบหมายในการทำงาน การใช้ PLC ในการบริหาร สามารถแก้ไขปัญหการทำงานมากที่ใช้เวลาและกำลังในแต่ละวันมากเกินไป หรือการทำงานที่น้อยเกินไป (ชวนชม ชินะตั้งกูร, 2560) การพูดคุยระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อให้มีข้อตกลงในการทำงานที่สม่ำเสมอ ไม่มากและไม่น้อยเกินไปในแต่ละวัน ช่วยบรรเทาหน้าที่ของครูผู้สอน สามารถแก้ไขปัญหการขาดงาน การลาที่ไม่บอกล่วงหน้าทำให้มีปัญหาการสอนไม่ตามแผนการสอนเนื่องจากครูผู้สอนสามารถแบ่งเวลาส่วนตัวและเวลาการปฏิบัติหน้าที่ได้ชัดเจน

การศึกษาพบช่องว่างในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาและสร้างอัตลักษณ์ให้แก่โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องพัฒนาในหลายๆด้านโดยหนึ่งในวิธีการที่สามารถพัฒนาได้คือ การพัฒนารูปแบบบริหารเพื่อเสริมทักษะและศักยภาพครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน ซึ่งในปัจจุบันวิธีการและรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีการพัฒนาและมีประสิทธิภาพตามความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีความหมายตรงกับเหตุการณ์ว่า “เกิดการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกัน ในการช่วยเหลือ

แนะนำ ให้กำลังใจกัน ของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เกิดผลดีมีคุณภาพในยุคศตวรรษที่ 21 (Sergiovanni, 1994) วิธีการนำการบริหารรูปแบบ PLC เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งสามารถทำให้เกิดผลและใช้เวลาในการแก้ปัญหาน้อยที่สุด PLC ได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้บริหารนำไปปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษา Fullan (2005) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย เป็นรูปแบบของระบบที่คลี่คลายแบบเปิด (Loosely Coupled) ที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบมุ่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 บนฐานงานจริงร่วมกัน (วรลักษณ์ ชูกำเนิด, 2557)

การใช้ทฤษฎีแต่ละทฤษฎีอาจให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน ถึงแม้เป็นทฤษฎีที่มีการยอมรับว่าเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ซึ่งแต่ละผลลัพธ์ขึ้นอยู่กับบริบทและสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น หากการใช้ทฤษฎีโดยไม่ได้คำนึงถึงบริบทและสิ่งแวดล้อมเข้ามาแปรรูปผลลัพธ์ที่ได้ อาจไม่เป็นไปตามสิ่งที่ทฤษฎีได้กล่าวไว้ (จรรยา โกเมนต์, 2560) เพื่อให้การนำทฤษฎีการบริหารในรูปแบบ PLC เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดจึงจำเป็นในการนำทฤษฎีมาประยุกต์ให้เข้ากับบริบทในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยการบูรณาการรูปแบบการบริหาร PLC เข้ากับทักษะการบริหารแบบอิสลาม ซึ่งจะใช้ทักษะการบริหารของอิสลามเป็นกรอบและใช้รูปแบบ PLC เป็นวิธีการและระบบในการดำเนินงาน โดยเลือกทักษะการบริหารของอิสลามที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบของ PLC: 1. การวิเคราะห์ (Tahlil) 2. การออกแบบ (Tasmeem) 3. การพัฒนา (Tatwir) 4. การใช้ (Tanfiz) 5. การประเมิน (Taqqim) ซึ่งการนำระบบ และรูปแบบการบูรณาการของระบบ PLC สามารถนำโรงเรียนเข้าใกล้วิสัยทัศน์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ เพื่อให้มีความสอดคล้องและใกล้เคียงกับบริบทสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนากิจกรรมส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบบมีส่วนร่วมขับเคลื่อนด้วย 5T Model เพื่อพัฒนาครูภาษาอาหรับสำหรับครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา เพื่อยกระดับและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของครูอิสลามศึกษาเกี่ยวกับทักษะการสอนภาษาอาหรับ และเพื่อเป็นแนวทางในแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนา ในด้านการเรียนการสอนรายวิชาของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้มีคุณภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยรูปแบบ 5T เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนสอนภาษาอาหรับสำหรับครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา

1.2.2 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยรูปแบบ 5T ที่พัฒนาขึ้น

1.3 ประโยชน์การวิจัย

1.3.1 ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถสร้างโรงเรียนต้นแบบในการบริหารเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอาหรับหรือประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดและพื้นที่อื่น ๆ ได้ ซึ่งการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบบมีส่วนร่วมด้วยรูปแบบ 5T เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับสำหรับครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา

1.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้รูปแบบที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการเสริมพลังและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ผ่านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงอันจะช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.1.1 ตัวแปรต้นได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยรูปแบบ 5T คือ 1. Tahlil (تحليل) 2. Tasmim (تصميم) 3. Tatwir (تطوير) 4. Tanfiz (تنفيذ) 5. Taqyeem (تقييم).

1.4.1.2 ตัวแปรตาม

1) รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยกระบวนการขับเคลื่อน 5T

2) ผลการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยกระบวนการขับเคลื่อน 5T

1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูอิสลามศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 50 คน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูอิสลามศึกษา (ภาษาอาหรับ) ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2560 ในระดับชั้น 2 มุตาวัชชีฎาะห์ ซึ่งเป็นครูที่มีความสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนทั้ง 6 คน

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้การผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบบมีส่วนร่วมด้วยรูปแบบ 5T คือ 1. Tahlil (تحليل) 2. Tasmim (تصميم) 3. Tatwir (تطوير) 4. Tanfiz (تنفيذ) 5. Taqyeem (تقييم) ในการพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอาหรับของครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จ.ยะลา โดยแบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ 1. การวิจัย 2.การพัฒนา

1.6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1.1 ระยะที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร

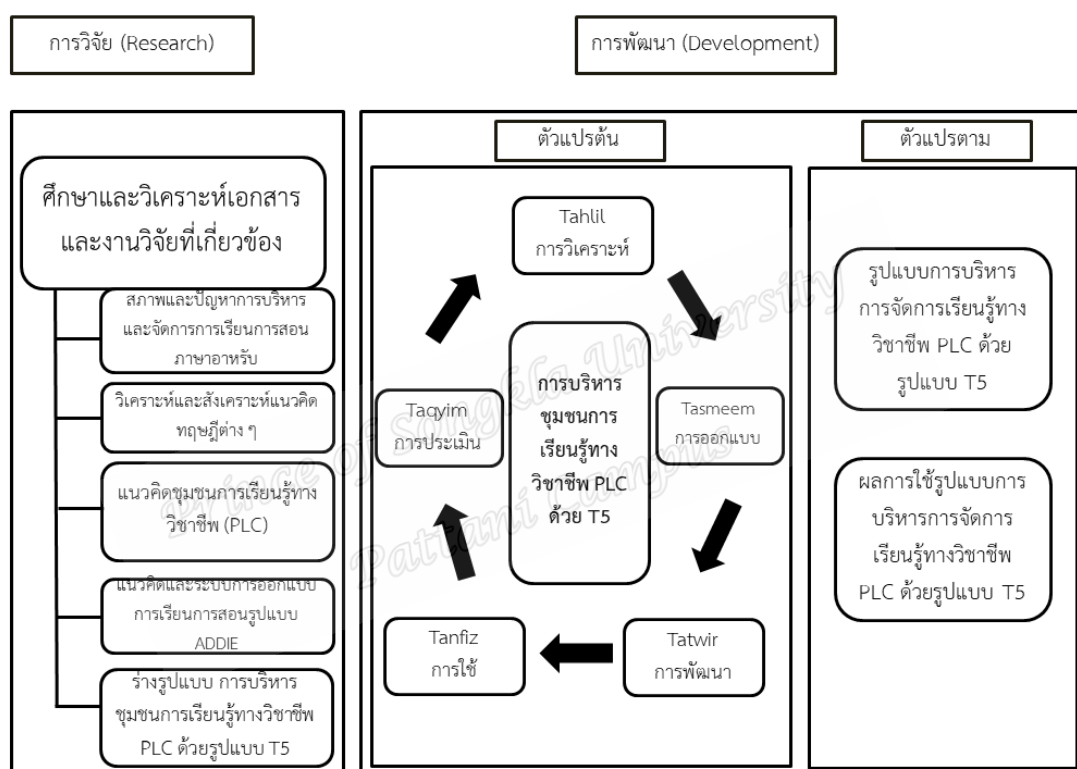
1.6.1.2 ระยะที่ 2 การพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน 1. ก่อนทดลอง 2. ระหว่างการทดลอง 3. หลังการทดลอง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับระยะที่ 2 คือ

1) รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ด้วยกระบวนการขับเคลื่อน 5T

2) ผลการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยรูปแบบ 5T ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้เครื่องมือ การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (In - depth Interview Semi Structure)

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนภาษาอาหรับโดยใช้การบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยรูปแบบ 5T สำหรับครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดัง ภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.8.1 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC หมายถึง การปฏิบัติของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมพลัง ร่วมทำ และเรียนรู้ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอาหรับร่วมกันแก้ปัญหา แนะนำและชี้แนะ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับ

1.8.2 5T Model หมายถึง กระบวนการ และขั้นตอนการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด เป็นกระบวนการขับเคลื่อนที่มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย 5 T : 1. Tahlil คือขั้นตอนการวิเคราะห์ เป็นการหลอมรวมครูผู้สอนเพื่อให้มีโอกาสในการร่วมกันวิเคราะห์และสร้างเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องซึ่งกันและกัน สามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาในแต่ละจุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. Tasmeeem คือขั้นตอนการออกแบบ สร้างวิธีและขั้นตอนในการแก้ปัญหาที่ได้กำหนดในขั้นตอนที่ 1 โดยเป็นการออกแบบเพื่อให้ได้ขั้นตอนการแก้ปัญหของชุมชนครูผู้สอน 3. Tatwir คือขั้นตอนการนำโครงสร้างหรือรูปแบบการแก้ปัญหาไปตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการลดวิธีการ และสร้างโอกาสในการแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4. Tanfiz คือขั้นตอนการลงมือทำของครูผู้สอนตามที่ได้วางแผนร่วมกันในขั้นตอนที่ผ่านมา ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องดำเนินการตามวันและเวลา ตามที่ได้กำหนดไว้ และที่สำคัญวิธีการทุกวิธีการจำเป็นต้องปฏิบัติตามที่ได้ตกลงกันในขั้นตอนการวางแผน 5. Taqyim คือขั้นตอนการประเมินผลการทำงานที่ผ่านมา รวมทั้งการประเมินเอกสารฉบับที่กและการทำงานตามแผนที่ได้ร่วมกันวางไว้

1.8.3 ครูผู้สอนภาษาอาหรับ หมายถึง ครูผู้สอนโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 กลุ่มสาระภาษาอาหรับ ในระดับชั้น 2 มุญาวัชชิตเตาะห์ ซึ่งมีความสมัครใจในการเข้ารับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ด้วยการขับเคลื่อนแบบ T5 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ช่วยในการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครู และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านความมีอิสระในการทำงาน ด้านการร่วมกันทำงานเป็นทีม ด้านการร่วมกันตัดสินใจ ด้านการทำงานเพื่อศิษย์ และเป็นปัจจัยในการตั้งศักยภาพความเป็นครูมืออาชีพ